

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/85/2022
Identifikačné číslo spisu:	4420010282
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4420010282.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného E. S. pre zločin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 13. decembra 2022 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 19. októbra 2021, sp. zn. 1To/55/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného E. S. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Zámky (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“), rozsudkom z 27. mája 2021, sp. zn. 4T/40/2020 uznal obvineného E. S. (ďalej tiež „obvinený“) za vinného zo spáchania zločinu porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

dňa 08.07.2019, v čase od 23:30 h do 23:45 h, v obci B. E. Y., na Q. B. T. č. XXX/XX, po predchádzajúcej vzájomnej dohode s už odsúdeným mlad. U. T. a obžalovaným A. S. (vylúčeným na samostatné konanie) vošli na oplotený pozemok tam stojaceho rodinného domu, a to takým spôsobom, že preliezli oplotenie rodinného domu na príľahlý pozemok rodinného domu vysoké 180 cm, kde z odomknutej garáže odcudzili 1 ks elektrickej kosačky značky Mountfield červenej farby, 1 ks elektrickej kosačky značky Hecht, červenej farby so zberným košom červenej farby, 1 ks plynovej fľaše modrej farby s regulátorom, čím poškodeným manželom G. F., narodenej XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. E. Y., Ulica B. T. č. XXX/XX a O. F., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom B. E. Y., Ulica B. T. č. XXX/XX, spôsobili škodu vo výške 150,00 eur.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. c) ods. 3 písm. a) Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, [pri zistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a pri

zistení príťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona] súhrnný trest odňatia slobody vo výmere trvaní 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona okresný súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo 17. júna 2020, sp. zn. 4T/125/2019, právoplatným 3. júla 2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Súčasne okresný súd obvinenému podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 74 ods. 1 Trestného zákona uložil protialkoholické a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 19. októbra 2021, sp. zn. 1To/55/2021 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený E. S., prostredníctvom obhajcu dovolanie, a to z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, argumentujúc tým, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený E. S. zotrval v presvedčení, že v posudzovanej trestnej veci boli splnené podmienky aj pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, keďže v konaní pred okresným súdom vyhlásil svoju vinu zo spáchania skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba a súd postupom podľa § 257 ods. 7, 8 Trestného poriadku takéto vyhlásenie prijal s následkom, že dokazovanie v rozsahu priznaného skutku sa nebude vykonávať, primáme tým podľa jeho názoru uľahčil najmä činnosť prokurátora v trestnom stíhaní, konkrétne v štádiu konania pred súdom tým, že prokurátor už nemusel pred súdom navrhovať a vykonávať žiadne dôkazy za účelom preukázania pravdivosti svojich skutkových tvrdení v obžalobe, z ktorého dôvodu prokurátor hlavnom pojednávaní už nemusel v tejto časti niest' pred súdom svoje dôkazné bremeno. Z toho dôvodu zastával názor, že pri ukladaní trestu nebolo možné aplikovať ustanovenie § 38 ods. 4 Trestného zákona, keďže u neho neprevažuje pomer príťažujúcich okolností, ale pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností je vyrovnaný.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozhodnutím krajského súdu, ako aj rozhodnutím okresného súdu bol porušený zákon v ustanovení § 363 Trestného zákona v neprospech obvineného, súčasne aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Dovolanie bolo v zmysle § 376 Trestného poriadku zaslané na vyjadrenie ostatným stranám konania, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Zámky, ktorý uviedol, že s jeho právnym názorom nesúhlasí, keďže v danom prípade neboli splnené podmienky pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Zdôraznil, že samotné vyhlásenie obvineného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného zákona nemožno stotožňovať s napomáhaním objasňovania trestnej činnosti, nakoľko toto má povahu výlučne priznania sa k spáchaniu skutku, za ktorý bola na obvineného podaná obžaloba, za súčasného prijatia v obžalobe uvádzanej právnej kvalifikácie, a teda rozhodnutím o jeho prejave svojho postoja k trestnej činnosti. V tomto kontexte ďalej uviedol, že v súvislosti s jeho všeobecným priznaním a oľutovaním svojho skutku (vrátane ním uskutočneného vyhlásenia o vine) mu bola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, a teda priznanie ďalšej poľahčujúcej okolnosti z rovnakých dôvodov, bez splnenia ďalších zákonných podmienok nemožno v danom prípade považovať za opodstatnené. V nadväznosti na uvedené sa prokurátor nestotožnil s jeho argumentáciou, že v danom prípade nebolo možné aplikovať ustanovenie § 38 ods. 4 Trestného zákona. S poukazom na uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania nepriznáva, v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku). Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože bolo založené na dovolacích dôvodoch [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], ktoré Trestný poriadok v danej situácii nepripúšťa.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obvinený na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby a poučení podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, súd po kladnom zodpovedaní otázok podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku, jeho vyhlásenie prijal, pričom následne vykonal dokazovanie len vo vzťahu k výroku o treste a ochrannom opatrení.

Z ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku možno vyvodíť, že dovolanie je možné podať aj proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol obvinený uznaný za vinného, potom čo na hlavnom pojednávaní súd prijal vyhlásenie obvineného o vine. Predmetné ustanovenie však bližšie nevymedzuje subjekt, ktorý je oprávnený toto dovolanie podať.

Pre určenie oprávneného subjektu je preto nutné vychádzať predovšetkým z ustanovení podľa § 369 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a ustanovenia § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku, dovolanie z dôvodov § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku, proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Interpretujúc ustanovenie § 369 Trestného poriadku v kontexte ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku, je možné dôjsť k záveru, že proti rozsudku, ktorý bol prijatý na základe vyhlásenia obvineného o vine, v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku, môže dovolanie podať iba minister spravodlivosti, ktorý môže v uvedenej situácii namietat iba dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd nad rámec uvedeného dodáva, že určitú modifikáciu v tomto ohľade prinieslo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. augusta 2020, sp. zn. 5Tdo/33/2020, (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, pod číslom 53/2021), v zmysle ktorého je dovolateľ (obvinený), oprávnený podať dovolanie proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený potom čo bolo súdom prijaté vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Trestného poriadku.

Dovolanie je aj v danom prípade možné podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom porušenie práva na obhajobu je možné namietat iba v súdnom konaní, v rámci ktorého obvinený predmetné vyhlásenie urobil (napríklad ak obvinený nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby alebo nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku). Dovolanie v tomto prípade môže obvinený podať bez ohľadu na skutočnosť, či vyžil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a tiež nezávisle od toho, či právo podať odvolanie v jeho neprospech využil prokurátor alebo poškodený, tak ako to prezumuje § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Uvedené rozhodnutie v zásade nemá žiaden vplyv na dovolanie, ktoré podal obvinený E. S.. Pokiaľ obvinený v podanom dovolaní namietal dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, najvyšší súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že Trestný poriadok neumožňuje proti predmetnému rozhodnutiu podať dovolanie z dôvodov, ktoré obvinený namietal žiadnej z osôb oprávnených na podanie dovolania.

Nakoľko dovolateľ v podanom dovolaní neuplatnil v danej situácii jediný prípustný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom ani z obsahu dovolania nevyplývali námietky, ktoré by bolo možné podradiť pod uvedený dovolací dôvod, (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 120/2012) najvyšší súd dovolanie obvineného E. S. na verejnom zasadnutí podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.